

minister Enevold Sørensen for 3 Aar siden fremsatte et Lovforslag her i Folketinget om en Reform af vor Læreruddannelse. Det lykkedes ikke at gennemføre dette Lovforslag; det kom ikke en Gang frem til anden Behandling her i Folketinget, men blev lagt til Side. Jeg vil tillade mig at benytte denne Lejlighed til at spørge den højtærede Kultusminister, om han ikke agter at tage dette sin Forgængers Lovforslag frem paa ny. Efterhaanden som Tiden gaar, er der mere og mere Trang til at faa en Reform af vor Læreruddannelse. Der kommer nye Fag frem i Folkeskolen, Fag, hvori Lærerne slet ingen Uddannelse faa paa Seminarierne; og hvis vor Folkeskole ikke skal sakke alt for langt agterud for Folkeskolerne i vore Nabolande, mener jeg, det er nødvendigt, at vi skride til at faa en tidssvarende Reform af vor Læreruddannelse. — Det tredje Hovedkrav, Kravet om et tidssvarende Tilsyn, er det, vi nu ere i Færd med at lovgive om. Det nuværende Tilsyn hviler i Hovedsagen paa den gamle Skolelov af 1814. Man har smukt og poetisk kaldt det Afhængighedsforhold, hvori Skolen den Gang blev stillet til Kirken, for, at Skolen var Kirkens Datter. Men denne Datter er nu vokset op og er bleven en gammel aflægs Pige paa næsten 100 Aar, og der kunde sikkert derfor være Grund til nu at se paa dette Forhold og se at bringe det mere i Overensstemmelse med Nutiden. Tilsynets nederste Trin er for Øjeblikket Skolekommissionen; i Skolekommissionerne er Præsten alle Vegne født Medlem, og i de fleste af Landets Skolekommissioner er han tillige den fødte Formand. Ved Siden af ham sidde der saa flere Repræsentanter, valgte af Kommunalbestyrelserne. Det næste Trin med Hensyn til vort Skoletilsyn er Skoledirektionen. Den bestaar af Amtmanden, af Provsten og et Medlem, valgt af Skoleraadet. Tilsynets øverste Trin er Kultusministeriet og dets Embedsmænd. Alle Vegne paa Tilsynets Omraade vil man finde, at det er gejstlige og Jurister, som have Sæde; det er Autoriteter som Stat, Kirke og Kommune, der ere de raadende. Det egentlige Tilsyn med Undervisningen udøves for Øjeblikket af Præsterne, Provsterne og Biskopperne, der drage rundt omkring i Landet og holde Visitats i Skolerne. Dog har man maattet lempe sig lidt efter Tidens Krav, idet der er visse Fag, som disse gejstlige ikke ere i Stand til at kontrolere, og hvor man har maattet indføre Faginspektører som Tilsynshavende. Det er saadanne Fag som

Gymnastik, Sang, Tegning og Sløjd. Men i hele sit Tilsnit er det Tilsyn, Folkeskolen i Øjeblikket har, bureaukratisk, det er Autoriteterne, der raade paa alle Tilsynets Trin. Det Tilsyn, vi i Øjeblikket have, savner navnlig de to Grundpiller, hvorpaa Skolens Arbejde maa og skal hvile, og disse to Grundpiller ere Forældrene og Lærerne. Paa visse Omraader ere Lærerne det naturligste og bedste Tilsyn for Folkeskolen, men med Hensyn til saadanne Spørgsmaal, som vedrøre Bedømmelsen af Undervisningens og Opdragelsens Resultater, er der ingen, der kan være bedre og naturligere Tilsyn end netop Forældrene. Forældrene kunne gennem deres Iagttagelser paa disse Omraader give Raad og Vejledning og fremkomme med Henstillinger, som ville blive af allerstørste Betydning for Lærerne og for Skolens Arbejde. Jeg mener derfor, at ethvert Skoletilsyn, der ikke lægger Vægt paa disse to Ting, Forældrene og Lærerne, er forfejlet. Jeg ønsker imidlertid ikke at lægge hele Magten og hele Indflydelsen i Forældrenes Haand. Som jeg nævnede, er der Omraader, hvor Forældrene ere det naturligste og bedste Tilsyn, men der er andre Omraader, hvor Forældrenes Tilsyn ikke vil være tilstrækkeligt. Som saadanne Omraader vil jeg nævne skoletekniske og skoleorganisatoriske Spørgsmaal. Paa disse Omraader vil det være nødvendigt, at man har et pædagogisk, undervisningskyndigt Tilsyn, udøvet af praktiske, dygtige Fagmænd.

Ved det nuværende Tilsyn har Gejstligheden i Henhold til den gamle Skolelov af 1814 faaet en dominerende Plads. Den Gang kunde dette Tilsyn være paa sin Plads. I Begyndelsen af forrige Aarhundrede vilde det have været vanskeligt at finde andre Mænd, der egnede sig til at føre dette Tilsyn, og Præsterne vare sikkert ogsaa den Gang ikke saa lidt forskellige fra Nutidens Præster. Det var i Oplysningstiden, og vi havde den Gang her i Danmark en Række Præster, der vare stærkt skoleinteresserede, og som paa mange Omraader øvede stor Indflydelse paa Skolens Gerning og paa Lærernes Uddannelse. Den Gang havde Præsterne heller ikke saa travlt med deres egentlige Præstegerning. Sjælesorg og saadan noget tog man sig den Gang lettere, end Præsterne nu gøre. Endvidere slog Præsternes Uddannelse den Gang langt bedre til end nu. Nu er det saaledes, at Præsterne af forskellige Grunde have vanskeligt ved at udøve dette Tilsyn. For det første maa